

University of Ruhuna - Faculty of Science
Bachelor of Science General Degree - Level I
(Semester II) Examination - November/December 2016

Subject: Mathematics

Course Unit: MAT1142 (Mathematics for Bio Science students)

Time: Two (02) Hours

Answer Four (04) questions only. Calculators will be provided

1. (a) Find a, b such that $\frac{1+2i}{1-2i} = a+ib$. Here i is the imaginary unit.

(b) Using the binomial theorem, show that

$$(2x-3)^4 = 16x^4 - 96x^3 + 216x^2 - 216x + 81.$$

(c) Solve the following equations for x :

(i) $e^{2x} - 2e^x - 15 = 0$

(ii) $\log_{10}(x+8) + \log_{10}(x-1) = 1$

(d) Verify the following trigonometric identities:

(i) $\frac{\sin^4 x - \cos^4 x}{\sin^2 x - \cos^2 x} = 1$

(ii) $\frac{\sin(x+y)}{\sin(x-y)} = \frac{\tan x + \tan y}{\tan x - \tan y}$

2. (a) Find the following limits:

(i) $\lim_{x \rightarrow 1} \frac{x^4 - 1}{x^3 - x}$

(ii) $\lim_{x \rightarrow 3} \frac{x^2 - 8x + 15}{x^2 + 4x - 21}$

(iii) $\lim_{x \rightarrow -2} \frac{x^3 + 2x^2 - 1}{5 - 3x}$

(iv) $\lim_{x \rightarrow \infty} \frac{2x^2 + 3}{5x^2 + 4x + 3}$

(b) Find the first derivative of each of the functions given below:

(i) $y = e^{3x} \sin 3x$

(ii) $y = e^{5x} \ln 5x$

(iii) $y = \frac{x^2 + x + 1}{x - 1}$

(iv) $y = \frac{\sin 3x}{\sin 5x}$

(c) Find the stationary points of the curve $y = 2x^3 - 7x^2 + 4x + 4$ and identify them as maximum or minimum points using the second derivative of y .

3. (a) Obtain the first partial derivatives of each function given below with respect to a and b :

$$(i) f(a, b) = a^3b - \sqrt{a+b}$$

$$(ii) f(a, b) = e^{ab} + \frac{a}{b}$$

$$(iii) f(a, b) = \frac{a^2 + b}{a + b^2}$$

$$(iv) f(a, b) = \cos(a^3 + b^3)$$

- (b) If $g(a, b) = \sqrt[4]{a^3 + b}$, show that

$$\frac{\partial^2 g(a, b)}{\partial a \partial b} = \frac{\partial^2 g(a, b)}{\partial b \partial a}.$$

- (c) Consider the three variable function given by $h(a, b, c) = a^3bc + ab + ac + 2$.

$$(i) \text{ Find the partial derivatives } \frac{\partial h}{\partial a}, \frac{\partial h}{\partial b} \text{ and } \frac{\partial h}{\partial c}.$$

- (ii) Show that the total differential of h at the point $(1, 2, 3)$ is given by

$$dh = 23da + 4db + 3dc.$$

4. (a) Evaluate the following indefinite integrals:

$$(i) \int \left(\sqrt{x} + \frac{1}{\sqrt{x}} \right) dx$$

$$(ii) \int (3x+2)^5 dx$$

$$(iii) \int (e^{2x} + \sin 2x) dx$$

$$(iv) \int \frac{3}{2x-3} dx$$

- (b) Use integration by parts to evaluate the integral

$$\int x \sin x dx.$$

- (c) Find the constants A and B such that

$$\frac{1}{(x-1)(x+2)} = \frac{A}{x-1} + \frac{B}{x+2}.$$

Hence, evaluate

$$\int \frac{1}{(x-1)(x+2)} dx.$$

5. (a) (i) Evaluate

$$\int_{\pi/4}^{\pi/2} \cot x dx.$$

- (ii) Find the constant A such that

$$\int_0^\pi A(\sin x + \cos x) dx = 1.$$

(b) Use the method of separation of variables to show that the solution of the differential equation

$$\frac{dy}{dx} = 3x^2y; \text{ where } y = 1 \text{ when } x = 0,$$

is given by

$$y = e^{x^3}.$$

(c) Test whether the differential equation

$$(2xy - 3x^2)dx + (x^2 - 2y)dy = 0$$

is exact. If it is exact, find the solution.

6. (a) Classify the following variables as discrete or continuous.

- (i) Life time of an experimental rat
- (ii) Heights of a group of school children
- (iii) Number of bees in a beehive
- (iv) Amount of chlorine dissolved in one litre of tap water
- (v) Red blood cell count in a blood sample obtained from a patient

(b) The weights (in Kilograms) of a group of infants are given below:

$$2.7, 3.0, 3.1, 2.1, 3.2, 2.5, 3.4, 2.4, 3.8, 3.6$$

Find the

- (i) mean (\bar{x}),
- (ii) median,
- (iii) mode,
- (iv) range, and
- (v) mean deviation

of this data set.

Construct a table with three columns having x_i , $(x_i - \bar{x})$ and $(x_i - \bar{x})^2$ respectively and hence find the sample variance (s^2), and the standard deviation (s) for this data set.

රුහුණ විශ්වවිද්‍යාලය - විද්‍යා පීඩිය

විද්‍යාවේදී සාමාන්‍ය උපාධී - පළමු ස්ථල
(දෙවන සමාසික) පරීක්ෂණය - නොවැම්බර්/දෙසැම්බර් 2016

විෂයය: ගණිතය

පාඨමාලා එකකය: MAT1142 (නොවැම්බර්/දෙසැම්බර් 2016)

කාලය: පැය දෙකැසි (02)

ප්‍රශ්න භතර (04) කට පමණක් පිළිතුරු සපයන්න. ගණක යන්ත්‍ර සපයනු ලැබේ.

1. (අ) $\frac{1+2i}{1-2i} = a+ib$ වන පරිදි a, b සොයන්න. මෙහි i යනු අතාත්වික එකකය වේ.

(ආ) ද්‍රීපද ප්‍රමෝදය භාවිතයෙන්

$$(2x - 3)^4 = 16x^4 - 96x^3 + 216x^2 - 216x + 81$$

බව පෙන්වන්න.

(ඇ) පහත දැක්වෙන සමිකරණ x සඳහා විසඳන්න:

$$(i) e^{2x} - 2e^x - 15 = 0$$

$$(ii) \log_{10}(x+8) + \log_{10}(x-1) = 1$$

(ඈ) පහත දැක්වෙන ත්‍රිකෝණම්තික සර්වසාමා සත්‍යාපනය කරන්න:

$$(i) \frac{\sin^4 x - \cos^4 x}{\sin^2 x - \cos^2 x} = 1$$

$$(ii) \frac{\sin(x+y)}{\sin(x-y)} = \frac{\tan x + \tan y}{\tan x - \tan y}$$

2. (අ) පහත දැක්වෙන සීමා සොයන්න:

$$(i) \lim_{x \rightarrow 1} \frac{x^4 - 1}{x^3 - x}$$

$$(ii) \lim_{x \rightarrow 3} \frac{x^2 - 8x + 15}{x^2 + 4x - 21}$$

$$(iii) \lim_{x \rightarrow -2} \frac{x^3 + 2x^2 - 1}{5 - 3x}$$

$$(iv) \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{2x^2 + 3}{5x^2 + 4x + 3}$$

(ආ) පහත දී ඇති එක් එක් ග්‍රිතයෙහි පළමු වූත්පන්නය සොයන්න:

$$(i) y = e^{3x} \sin 3x$$

$$(ii) y = e^{5x} \ln 5x$$

$$(iii) y = \frac{x^2 + x + 1}{x - 1}$$

$$(iv) y = \frac{\sin 3x}{\sin 5x}$$

(ඇ) $y = 2x^3 - 7x^2 + 4x + 4$ වනුයෙහි ස්ථාවර ලක්ෂණ සොයා y හි දෙවන වූත්පන්නය භාවිතයෙන් එවා උපරිම හෝ අවම ලක්ෂණ ලෙස භාජනා ගන්න.

3. (අ) පහත දී ඇති එක් එක් ශ්‍රීතයෙහි a සහ b ට සාපේෂ්ඨව පලමු ආයික ව්‍යුත්පන්න ලබාගන්න:

$$(i) f(a, b) = a^3b - \sqrt{a+b}$$

$$(ii) f(a, b) = e^{ab} + \frac{a}{b}$$

$$(iii) f(a, b) = \frac{a^2 + b}{a + b^2}$$

$$(iv) f(a, b) = \cos(a^3 + b^3)$$

$$(අ) g(a, b) = \sqrt[4]{a^3 + b} \text{ නම}$$

$$\frac{\partial^2 g(a, b)}{\partial a \partial b} = \frac{\partial^2 g(a, b)}{\partial b \partial a}$$

බව පෙන්වන්න.

(ඇ) $h(a, b, c) = a^3bc + ab + ac + 2$ මගින් දී ඇති විවලා තුනක ශ්‍රීතය සලකන්න.

(i) $\frac{\partial h}{\partial a}, \frac{\partial h}{\partial b}$ සහ $\frac{\partial h}{\partial c}$ ආයික ව්‍යුත්පන්න සොයන්න.

(ii) (1, 2, 3) ලක්ෂණයේදී h හි මූල් අවකලය

$$dh = 23da + 4db + 3dc$$

මගින් දෙනු ලබන බව පෙන්වන්න.

4. (අ) පහත දැක්වෙන අනිශ්චිත අනුකල අගයන්න:

$$(i) \int \left(\sqrt{x} + \frac{1}{\sqrt{x}} \right) dx$$

$$(ii) \int (3x+2)^5 dx$$

$$(iii) \int (e^{2x} + \sin 2x) dx$$

$$(iv) \int \frac{3}{2x-3} dx$$

(ඇ)

$$\int x \sin x dx$$

අනුකලය ඇගයීමට කොටස් වශයෙන් අනුකලනය භාවිතා කරන්න.

(ඇ)

$$\frac{1}{(x-1)(x+2)} = \frac{A}{x-1} + \frac{B}{x+2}$$

වන පරිදි A සහ B නියත සොයන්න.

එනයින්

$$\int \frac{1}{(x-1)(x+2)} dx$$

අගයන්න.

5. (අ) (i)

$$\int_{\pi/4}^{\pi/2} \cot x dx$$

අගයන්න.

(ii)

$$\int_0^\pi A(\sin x + \cos x) dx = 1$$

වන පරිදි A නියතය සොයන්න.

(ආ)

$$\frac{dy}{dx} = 3x^2y; \text{ මෙහි } x = 0 \text{ විට } y = 1,$$

අවකල සමීකරණයේහි විසඳුම

$$y = e^{x^3}$$

මගින් දෙනු ලබන බව පෙන්වීමට විවෘත වෙන්කිරීමේ ක්‍රමය භාවිතා කරන්න.

(ඇ)

$$(2xy - 3x^2) dx + (x^2 - 2y) dy = 0$$

අවකල සමීකරණය සපිරි වේ දැයි පරිජ්‍යා කරන්න. සපිරි වේ නම විසඳුම සොයන්න.

6. (අ) පහත දැක්වෙන විවෘත විවික්ත හෝ සංතතික ලෙස වර්ගීකරණය කරන්න.

- (i) පරිජ්‍යාන්මක මියෙකුගේ ආයු කාලය
- (ii) පාසල් ලමුන් කණ්ඩායමක උස
- (iii) මිවදයක සිටින මී මැස්සින් සංඛ්‍යාව
- (iv) තල ජලය ලිවරයක දියවී ඇති ක්ලෝරීන් ප්‍රමාණය
- (v) රෝගීයෙකුගෙන් ලබාගත් රුධිර සාම්පලයක ඇති රතු රුධිර සෙසල සංඛ්‍යාව

(ආ) ලදිරූවන් කණ්ඩායමක බර (කිලෝග්‍රෑම වලින්) පහත දී ඇත.

2.7, 3.0, 3.1, 2.1, 3.2, 2.5, 3.4, 2.4, 3.8, 3.6

මෙම දත්ත කුලකයෙහි

- (i) මධ්‍යනාඡය (\bar{x}),
- (ii) මධ්‍යස්ථානය,
- (iii) මාත්‍ය,
- (iv) පරාසය, සහ
- (v) මධ්‍යනාඡ අපගමනය

සොයන්න.

පිළිවෙළින් x_i , $(x_i - \bar{x})$ සහ $(x_i - \bar{x})^2$ අඩංගු තීර තුනකින් යුත් වගුවක් ගොඩනගා එනඩින් මෙම දත්ත කුලකයෙහි නියැදි විවෘතාවය (s^2) සහ සම්මත අපගමනය (s) සොයන්න.